

Drugi svetski rat na zapadnom frontu

Vrsta: Maturski | Broj strana: 24

UVODNI DEO

Prvog septembra 1939. godine Nemačka je napala Poljsku. Pod pritiskom poslanika Donjeg doma i preuzetih obaveza prema Poljskoj, premijer Velike Britanije Čemberlen bio je prisiljen da 3. septembra objavi rat Nemačkoj. Francuska je istog dana učinila isto, pa se to računa kao početak Drugog svetskog rata. Koristeći najsavremeniju vojnu tehniku (tenkove, oklopne transportere i avijaciju), Njemci su od prvog dana napada na svim frontovima potiskivali Poljake i nanosili im velike gubitke. Ma da su Poljaci pružali žilav otpor i pokazivali prave primjere herojstva, hrabrost nije mogla nadoknaditi nedostatak ljudstva i tehnike. Poljska avijacija je bila onesposobljena za dva dana, i potpuno uništena za dve nedelje. Varšava je 25. septembra, skoro potpuno nezaštićena, bombardovana čitavog dana. Hitler je izvršio inspekciju svojih trupa u Varšavi 5. oktobra 1939. godine. Prema tajnim odredbama pakta Ribentrop - Molotov, Crvena armija je 17. septembra 1939. godine izvršila upad u Poljsku, zaposevši zapadnu Belorusiju i zapadnu Ukrajinu. Tako je Poljska, podeljena između Nemaca i Rusa, nestala s geografske karte kao samostalna država Evrope. Sovjeti su u oktobru 1939, na osnovu sporazuma s vladama Estonije, Letonije i Litvanije, stavili ove države pod svoju kontrolu i zaštitu, što je značilo dozvolu ulaska sovjetskih trupa u ove zemlje i čak preuzimanje vlasti u koliko bi zapretila opasnost od Nemaca. Posle neuspelih pregovora, kojima su Sovjeti od Finske tražili neke teritorije radi zaštite lenjingradske (petrogradske) oblasti od eventualnog napada s te strane, SSSR je 30. novembra 1939. napao Finsku. Sovjetske snage su bile nadmoćnije i verovalo se da će rat lako dobiti. Međutim, rat se odužio, uz velike gubitke na obe strane. Finci su pružali snažan otpor, a Rusi su bili primorani da dovlače nove snage. Finska je konačno kapitulirala 12. marta 1940. godine.

U toku prve tri nedelje septembra 1939. nemačke armije su pregazile Poljsku; 17. septembra sa istoka su krenule sovjetske trupe, 27. septembra pred Hitlerovom moći kapitulirala je i Varšava, a poljska vlada je otišla u progonstvo. U toku ovih događaja francuske i britanske vojne starešine su bili neodlučni iako su u pogledu transporta i snabdevanja bili nadmoćniji od nemačkih snaga koje su im se suprotstavljale u toj oblasti. Shvatanja francuske visoke komande simbolizovala su utvrđenja linije Mažino, iza kojih se sklonila.

Iako Mažino linija nije bila dovršena, francuska komanda nije predviđala infiltraciju neprijatelja. Kao da se ustezala od napredovanja i napada na zapadni front Nemačke, dok su nacistički fanatizam i vojna veština trijumfovali na istoku. Ipak, odnosi između Nemačke i Sovjetskog Saveza su bili puni nepoverenja: Hitler je bio rešen da u nekom određenom trenutku napadne Sovjetski Savez, dok je Staljin težio da osigura sopstvenu odbranu time što bi ojačao svoj položaj u istočnim graničnim predelima Poljske i prigrabio Litvaniju, Latviju, Estoniju i Finsku, uz prečutni pristanak Nemaca za svoje ciljeve. S druge strane, ove dve sile bi mogle da se međusobno pomažu i u privrednom smislu: iz Sibira bi se odnosila hrana i materijal u Nemačku, a ona bi zauzvrat slala industrijske proizvode i municiju. U međuvremenu, sve što su zapadni saveznici bili u stanju da urade, tokom jesenjih i zimskih meseci 1939. i 1940, bilo je da sprovedu i pojačaju pomorsku blokadu Nemačke i da čekaju. Britanija je učinila neke pokušaje da se sprovedu odbrambene mere za civilno stanovništvo u slučaju da se Hitlerov munjeviti rat (blitzkrieg) prenese sa istočnog na zapadni front. Britanci su poslali vojne snage preko La Manša da potpomognu francusku armiju i ovaj poduhvat je poznat pod nazivom »lažni rat«. Na moru se odigrao udar i protivudar: jedna nemačka podmornica prilikom odvažnog i nasilnog napada potopila je britanski bojni brod Roial ouk dok je bio usidren u Skapa Flou, a komandant nemačkog džepnog bojnog broda Admiral Graf Špe, namerno je potopio ovaj brod 17. septembra u luci Montevidea, kuda ga je s Atlantskog okeana saterala britanska mornarica. U prvoj fazi rata, vojne aktivnosti su bile svedene na Finsku. Tridesetog novembra 1939. Sovjetski Savez je napao ovu zemlju, pošto nije uspeo da je putem zahteva nagna na predaju strateških tačaka na Karelijskoj prevlaci. Finci, pod rukovodstvom feldmaršala Manerhajma, pružili su neočekivano jak otpor, ali je maja 1940. finska armija poklekla pod obnovljenim sovjetskim vojnim

pritiskom, tako da je finska vlada bila prinuđena da sklopi primirje i da Sovjetskom Savezu preda pomorsku bazu Hanko. Međutim, iako je Hitler već bio pripremio preuzimanje vlasti u Norveškoj preko norveškog nacionalnog vođe Kvislinga, još uvek je bio rešen da pregazi Francuze i Britance dok je Sovjetski Savez bio zauzet u Finskoj. On je čak izdao naredbu za napad 17. januara 1940, ali su se saveznici 10. januara dokopali operativnih planova za ovaj napad, a i Italijani su ih tajno obavestavali o tom Hitlerovom poduhvatu. Tako je ovaj »Žuti kovčeg«, kako je glasio šifrovani naziv Hitlerovog plana, bio odložen za par nedelja.

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com